

HVORDAN DYRKES OG STYRKES SOCIAL SAMMENHÆNGSKRAFT? EKSEMPLER FRA VESTHIMMERLAND

ELISABETH LAURIDSEN LOLLE
POST.DOC. INSTITUT FOR LÆRING OG FILOSOFI, AAU
LANDDISTRIKTSKONFERENCE 2018

AALBORG UNIVERSITET

”Ved stadion”

Jeg vil sige, det er bænken. Det er bænken herude en sommeraften, hvor der er nogle børn, der spiller fodbold, og solen står ind der, og snak. Snak, snak, og kunne du.... Havde du måske lige lyst til at hjælpe mig med den der, den der enkelte opgave, ik' os'?

Informant, Vesthimmerland, 2013.

Fra bænken til begreber

Bænken

"Jeg vil sige, det er bænken. Det er bænken herude en sommeraften, hvor der er nogle børn, der spiller fodbold, og solen står ind der, og snak. Snak, snak, og kunne du.... Havde du måske lige lyst til at hjælpe mig med den der, den der enkelte opgave, ik' os'."

Begreber

Opbygge sociale relationer, ➔
sociale netværk
..som er med til at opbygge tillid, ➔
tillid
..og en lyst til at hjælpe hinanden ➔
reciprocitet

Reciprocitet

Sociale netværk

Tillid

AALBORG UNIVERSITET

Social kapital

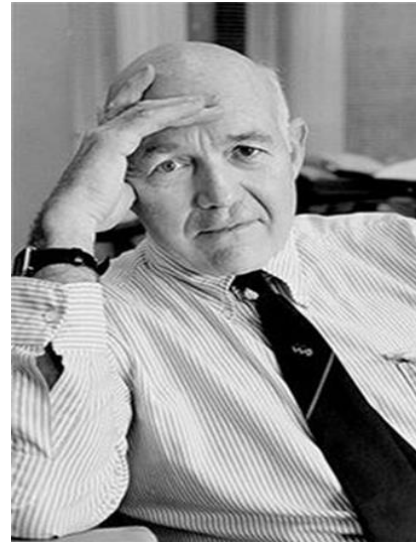

Lyda Judson Hanifan, 1916:
"The Rural School Community Center"
Annals of the American Academy of
Political and Social Science 67: 130–138

Tre teoretikere - tre forståelser

Pierre Bourdieu

James Coleman

Robert Putnam

Social kapital som ressource

Social kapital som ressource til fælles bedste

De teoretiske begreber

• Sociale netværk	Afgrænsende
Brobyggende
Forbindende
• Tillid	Partikulær
Institutionel
Social
• Reciprocitetsnormer	Balanceret
Generaliseret

Fra teori til analyse

Teori

Sociale netværk

Tillid

Reciprocitetsnormer

Tilnærmede mål

- Medlemskab af foreninger
- Partikulær
Institutionel
Social (Alt i alt – mener De, at folk er til at stole på, eller mener De, at man ikke kan være for forsigtig, når man har med mennesker at gøre?)
- Frivilligt arbejde
Hjælpssomhed

Fra teori til case – Vesthimmerlands Kommune

AALBORG UNIVERSITET

MINISTERIET FOR
BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER

Den sociale kapital i casen: Foreningslivet

- Antal foreninger pr. landsby
- Foreningstæthed
 - Antal indbyggere pr. forening
- Foreningerne karakter
 - Åbne - lukkede

Antal foreninger pr. landsby i 14 landsbyer i Vesthimmerlands Kommune (pr. maj 2013)

	Aktive skoler						Skoler nedlagt i 2011		Skoler nedlagt for 2011					
	Blære	Fjelso	Haubro	Overlåde	Vester HøVåsted	Østrup	Hvalpsund	Simsted	Aggersund	Gunderste	Slavum	Vegger	Osterbolle	Total
Foreninger														
Borger/beboerforening	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
Vandværk	1	1	1				1	1		1	1	1	1	9
Gymnastik/Idrætsforening	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		13
Pensionistforening	1		1	1		1	1	1			1			8
Skytte/jagt forening	1					1			1					3
Bogcafé/bibliotek	1			1			1		1					4
Varmeværk							1					1		2
Golfklub							1							1
Spejder		1	1	1	1		1					1		6
Badmintonforening				1	1		1							3
Fodboldforening		1												1
Pétanque										1				1
Folke/danserforening					1									1
Lokalhistorisk arkiv			1	1	1									3
Aktionsgruppe					1									1
Håndboldklub					1		1							2
Sangforening/sangkor			1		1									2
Byfest komité					1									1
Onsdagsklub					1									1
Støtteforening VIF verner	1					1		1				1		4
Gadefestforening			1							1		1		3
Antenneforening										1				1
Modelbyvekklub									1					1
Fiskeforening									1					1
Butiskudlejning												1		1
Ringridderlau												1		1
Cykelklub								1						1
Sejlkub							1							1
Bådelaug									1					1
Energiselskab												1		1
Total	7	5	8	8	10	4	4	11	6	7	7	3	10	92

Foreningstæthed

Landsbykategori	Antal indbyggere i alt	Antal foreninger	Forenings- tæthed
Aktive skoler	2300	46	50
Skoler nedlagt i 2011	916	17	54
Skoler nedlagt før 2011	1045	29	36

AALBORG UNIVERSITET

Foreningernes karakter 1

Rekruttering af medlemmer

-Mange foreninger = mange bestyrelsesmedlemmer

-Ind imellem svært at rekruttere nye medlemmer, fordi nogle tilflyttere ikke er interesserede i det fælles liv.

*Vi har nogle naboer, som er kommet til for så mange år siden og de har ikke lagt skjul på, at de ikke vil have noget med nogen at gøre.
(...) (Informant 1)*

Det var lige sådan noget, hvor tilflytterne havde en chance for at komme til at snakke med folk. (Fællesspisninger, red.).

*Men vi kan jo ikke gå rundt og slæbe dem til.
(Informant 2)*

Foreningernes karakter 2

Rolle som bindeled i civilsamfundet og mellem civilsamfund og det offentlige.

- Som bindeled i civilsamfundet

Arrangementer, samarbejde med andre foreninger.

- Som bindeled til det offentlige

Forhandlinger med kommunen, Søgning af midler kommune, ministerier, LAG o.a.

Et geografisk perspektiv i social kapital

(...) Også det at hvis man har nogle byer og landsbyer, som har et geografisk fællesskab, eller som har noget til fælles i forhold til det område, de bor i, så kan det jo være en måde at udnytte ressourcerne bedre, at man går sammen. Ud over at det styrker selvfølgelig altid, at man får en større berøringsflade i lokalsamfundet, at man kender hinanden (...).

Informant 9.

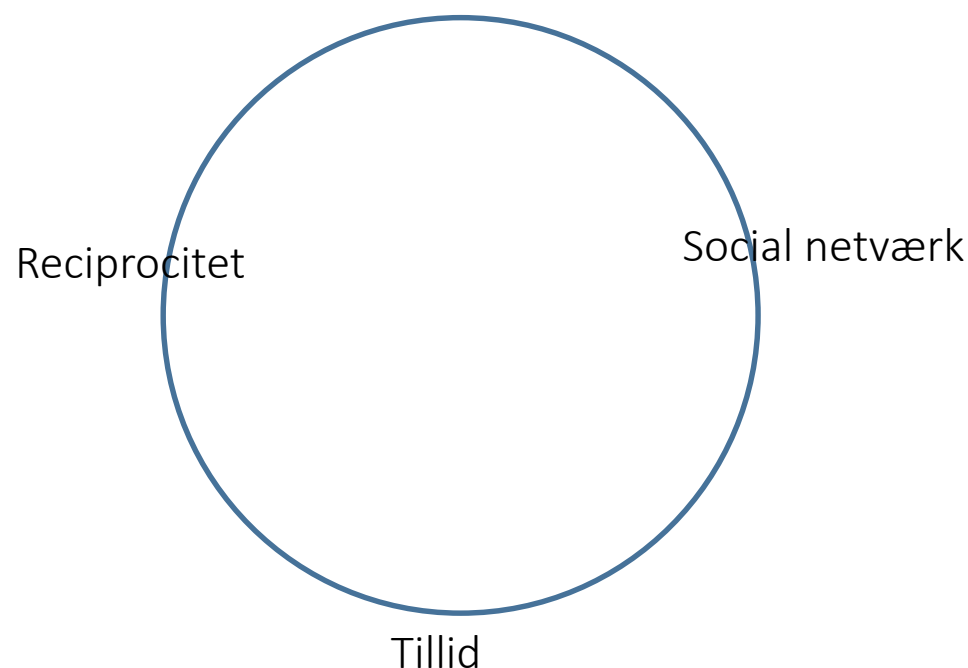

Man prøver stille og roligt at arbejde på to fronter (...) Hvordan kan man gøre noget, der øger sammenhængskraften, altså mobiliserer de interne sociale kræfter? Og hvordan kan man øge gennemslagskraften... udadtil? (...) Vi tror meget på, at det er den lokale identitet, der gør, altså at tingene de er der, fordi der er sådan et ejeskab til dem. Det er mit kød og blod, der gider at gå herved...fordi der har jeg en historie.

(Informant 8)

Hvordan dyrkes og styrkes social sammenhængskraft?

Foreningerne er den drivende kraft i at skabe de rammer i de fælles rum og de fælles begivenheder, som giver borgerne muligheder for at lære hinanden at kende. De er åbne og de rekrutterer bredt. De er med til at opbygge brobyggende social kapital.

For at **styrke** dette, er det vigtigt:

- at lytte til foreningslivets oplevelser af livet i deres lokalsamfund.
- at støtte ideer om aktiviteter og fælles arealer til udvikling af fællesskabet.

*"Det (sammenholdet, red.) kan man kun sikre ved foreningssamarbejde.
Ellers kommer naboerne jo ikke én ved.*

(Informant 5)

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

AALBORG UNIVERSITET